

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Rationale Vtrivsq[ue] Potestatis Ecclesiasticæ

Talamellus, Thomas

Ticini Regii, 1618

Capvt Sextvm. In quo assignantur responsiones secundum sacros
Canones legesque Imperialis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61615](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61615)

CAPVT SEXTVM.

In quo assignantur responsiones secundum sacros
Canones legesque Imperialis.

atisfaciunt etiam sacri Canones præposi-
tæ quæstioni secunda parte libri decreto-
rum, aduersitas quæ bonis votis obijci-
tur, probatio virtutis est, non iudicium
reprobationis; ferrum quippe mentis nostræ ad acu-
men nō potest peruenire veritatis, nisi hoc alterius
lima prauitatis erasserit. Item nōnullos toleramus,
quos corrigere, vel punire non possumus. neq; enim
propter paleam relinquimus Domini aram. neque
propter malos pisces Domini retia rumpimus, neq;
propter Hedos in fine segregandos Domini gregē
deferimus; neq; propter vasa facta in contumeliam
migramus de Domini domo. item eadē parte, ideo
diuina prouidentia multos diuersi erroris hereticos
esse permittit: vt cum interrogant nos, ea quæ ne-
scimus, sic discutiamus pigritiam, & diuinas scri-
pturas capiamus. Propterea ait Apostolus; vt pro-
bati manifesti fiant Ad eandē quæstionem respon-
deri etiam potest secundum D. D. Iuriscultos
nam in sui principio à Deo gubernatur imperium,
& per eum refrenata sunt bella, pax decorata, & sta-
tus Reipublice sustentatur &c at quia cuncta crea-
ta sunt variabilia, & mutabilia, secundum B. Ægi-
dium Romanum fundamentaliter de mente D. Da-

13.
canon. 2. p.
lib. decr. c.
sugestū. 7.
q. 1.

simile.

cap. Qui-
cunq; 23.
quest. 7.
simile.
cap. 24. de
prouidentia
q. 3. Quare
diuina et c.

pri. cor. c.
11.

14
l. 1 c de ve-
teri iure e-
nucl.

B. Egi. Ro.
 1. sen. dist.
 8. art. 111.
 D. P. Aug.
 de trin. c. 1
 D. Tho. p.
 p. 9. 23. ar.
 3. ad 1.
 L. eius ar-
 tif. C. de om-
 per. lib.

1. scimus
 ff. de penis

B. Aegid.
 Rom. 1. sc.
 d. 8. a. 4 ad
 2.

Io. met.
 Egid. 1. sc.
 d. 1. a. ult.
 in corp.

masceni, quod à versione incipit, versioni oportet esse subiectū, & de mēte D. P. Aug. solus Deus propriè est immutabilis, & immortalis, hinc etiam D. Th. Culpa prouenit ex libero arbitrio eius, qui reprobatur, & à gratia deseritur &c. & sic Deus totius imperij rector, videtur eadem mutabilia sinere, seu permittere proprio vti cursu. Vnde accidens sequitur naturam sui subiecti regulariter, & sic culparū, ac malorum omnium in hoc vniuerso euenire videntur sequendo naturam suorum subiectorum. Adeò, quod ad permissionem dictorum, sequitur eorundē refrenatio, quoad pœnas temporales, vel æternas. hinc pœna est mensura delicti. frustra enim esset pœnarum mensura, nisi esset culparum mensurabile; qua propter B. Egidius noster Rom. accidentia mensurantur accidente: si quæramus accidentium mensuram, vt accidentia: colores namq; colore mensurantur: si verò accidentia mensurantur, vt entia, mensura eorum est substantia, inter mensuram, & mensuratum, datur quædam proportionis relatio. Idcirco ad rem idem B. Aegidius Rom. docens qualiter Deus vtatur suis creaturis, dicit de mente Magistri senten. eadem distin. ista est differentia inter vsum viatorum, & vsum diuinum. ille enim vtitur nobis: nostri miserendo, vt nobis suam bonitatem tribuat in fruitione: nos verò invicem nostri vtimur, & miseremur, vt illo fruamur, & ideò viatores vtuntur rebus propter utilitatem propriam, & diuinam bonitatem consequendam.

Deus

Deus autem modo contrario vitur nobis, propter bonitatem propriam, & utilitatem nostram, utendo nobis Deus propter bonitatem suam: triplex utilitas, seu bonitas nobis à Deo confertur. Primò quantum ad bona naturæ, & idè dicit: quia ipse bonus est: sumus. Secundò, quoad opera misericordiæ: idè dicit, nostri miseretur, ut se perfruamur. Tertio, quoad opera iustitiæ: quia iustus est: non impune mali sumus, & in quantum impune, mali sumus: per pœnam retrahimur, & bonitatem vitæ consequimur. Ad rem etiam venit id quod docet D. P. Aug. in suo Enchiridion: Deus melius iudicavit de malis benefacere, quam nulla mala esse permittere; Vnde idem S. P. Aug. Psal. uers. Dulcis, & rectus Dominus propter hoc legem dabit delinquentibus in uia; dulcis est Dominus, quandoquidem, & peccantes, & impios; ita misertus est: ut omnia priora donaret; sed etiam rectus est Dominus, qui post misericordiam uocationis, et ueniæ, quæ habet gratiam sine meritis, digna ultimo iudicio merita requiret. Propter hoc legem statuit delinquentibus in uia: quia misericordiam prærogauit; ut perduceret in uia.

triplex bonitas

D. P. Aug. in Ench. c. 25. 26. & 27. Ps. 24.

Tandem bonum duximus iam dictam difficultatem, siue quæstionem terminandam esse secundum doctrinam eiusdem B. P. Aug. dicentis, qui ergo in Ecclesia Dei morbidum aliquid, prauumq; sapiunt: si correpti, ut bonum rectumq; sapiant, contumaciter resistunt, suaque pestifera, et mortifera dogmata

D. P. Aug. lib. 18. de Ciuit. Dei cap. 51.

dogmata emendare nolunt: sed defensare resistunt: Hæretici fiunt, et foras exeuntes habentur in exercitiis inimicis: etiam si quippiam veris illis catholicis membris Christi malo suo profunt. Dum enim Deus vitur, & malis bene, & diligentibus eum, omnia cooperantur in bonum. Inimici omnes Ecclesiæ quolibet errore cæcentur, vel malitia depraventur &c. (modo sequitur ad quæstionem propria responsio) si accipiunt potestatem corporaliter affliggendi: exercent eius supple Ecclesiæ, patientiam: si tantummodo male sentiendo aduersantur; exercent eius sapientiam: vt autem etiam inimici diligantur; exercent eius beneuolentiam, aut etiam beneficentiam etc. quam certè beneuolentiam, & beneficentiam omni, quo possunt studio, ac sedulitate nituntur Hæretici, & Scismatici de medio tollere; vt optime docet idem D. P. Aug. clarè dicens. nam multi Hæretici nomine christiano animas decipientes; at vbi sana fides non est, non potest esse iustitia. Iustus enim ex fide viuit, neque Scismatici aliquid de ista mercede sibi promittunt; vbi enim charitas non est; non potest esse iustitia. Dilectio enim proximi malum non operatur, secundum D. Apost. quam si haberent non dilaniarent Corpus Christi, quod est Ecclesia &c. quæ quidem semper iuste odio habuit Ecclesiam malignantium, iuxta illud, odiui Ecclesiam malignantium, & cum impijs non sedebo: sed perpetuo veritatem dilexit ardentè, tamquam verum fundamentum. Omnia mandata tua veritas;

Egregiare
sponsio.

D. P. Aug.
super Mat
th. cap. 5.

D. Apost.
Psal. 25.

Psal. 25.

Psal. 118.

Veritas; & initiū verborum tuorum veritas; pro qua certandum est vsque ad mortem; sicut apertè docet idem D.P. Aug. eodem Psal. & ver. de hac autem veritate semper tuenda plenius dicitur in sequenti Capite.

CAPVT SEPTIMVM.

De Veritate tuenda.

Gendum est de veritate tamquam de Dei maxime a mica iuxta illud. Ecce enim veritatem dilexisti, & hoc non sine maxima ratione dicente eodem D.P. Aug. Quid enim gloriosius fratres quam vinci, & subijci à veritate? superetq; veritates volètem. nam & inuitum superabit: eo magis quia vt dicit idem D.P. Aug. sola veritas beatos facit; ex qua vera sunt omnia, quam veritatem ignorant Hæretici; vt etià clarè habet idem D.P. Aug. ver. vt Destruas inimicum, & vltorem &c. & panis veritatis eisdem Hæreticis amarus est, dicit idem ver. Gustate, &c. idemq; veritatis panis aduersantium dentibus laceratur, tradit idem D.P. Aug. uers. dentes eorum contriuiti: Contritio, & infelicitas in uis eorum, & uiam pacis non cognouerunt: non est timor Dei ante oculos eorum, & Benedictus Dominus, qui non dedit nos in captionem dentibus eorum &c. pro pena aduersantium

Psal. 50.

D.P. Aug.
sup. Ps. 57.

Psal. 10.

D.P. Aug.
sup. Ps. 8.Psal. 5.
D.P. Aug.
Super Ps. 3.

Psal. 13.

Psal. 133.
idè s. Aug.
de ser. dñi i
mōtel. 2. ve
rita. opugh.
dñr canes,
& sues, &c.